

Crítica literària

La història del monestir barceloní de Santa Maria de Valldonzella

Conèixer la pròpia història és indispensable. Ho és perquè, en anar sabent què ha succeït en les altres etapes que ha recorregut el nostre poble, ens trobem sovint com aquell que va il·luminant indrets que fins aleshores tenia amagats per la boira del que ens era desconegut i que, per tant, no significaven res per a nosaltres. En la mesura que anem llegint, comentant i visitant, compartim els neguits, els projectes, les persones que els encarnaven i les institucions que crearen i, en conjunt, rebem, el bagatge de la història, que és, senzillament, el dels nostres avantpassats.

En aquest camp bàsic de la història s'ha publicat el febrer d'enguany un llibre que explica amb minuciositat i rigor la trajectòria del monestir barceloní de monges del Cister de Santa Maria de Valldonzella (1147 - 1922), que des d'aquella data es troba al barri de Sant Gervasi.

Els autors d'aquesta història de Santa Maria de Valldonzella han estat Antoni Albacete i Gascón i Margarida Güell i Baró, i ha estat publicat en una de les col·leccions més prestigioses com és la Biblioteca Abat Oliba de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Comprèn tres grans capítols: els elements

ANTONI ALBACETE i GASCÓN / MARGARIDA GÜELL i BARÓ
El reial monestir de Santa Maria de Valldonzella (1147-1922)
 Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2013, 399 pàg.

de la comunitat cistercenca, la història de Valldonzella i les característiques del monestir actual.

L'obra ens fa conèixer la història d'un monestir que ha viscut les vicissituds de Catalunya des del segle XII, primer a Santa Creu d'Olorda —a la vall que portava el nom de Donzella—, després a la Creu Coberta on Jaume I col·locà la primera pedra el 1263, posteriorment, després de la Guerra dels Segadors (1640 - 1652) al Priorat de Natzaret a Barcelona, més tard en ser destruït durant la Setmana Tràgica del 1909 s'instal·là a Horta i, finalment, a Sant Gervasi en un monestir i església obra de l'arquitecte Bernardí Martorell i Puig (1877 - 1937) on les monges fan la seva vida comunitària. Núria Illas i Culla, priora del Monestir, el defineix dient: «El monestir de Valldonzella és alhora un lloc de recolliment i un espai de trobada espiritual dins del brogit de Barcelona.»

La Verge del Cor, que es venera a l'es-

glésia del monestir, és una petita pintura sobre fusta d'inspiració bizantina, i Joan Ainaud de Lasarte considera que «la Mare de Déu del Cor seria la pintura de tema marià més antiga de les que conservem que hagi tingut durant segles una devoció constant a Barcelona».

Els autors d'aquesta obra expliquen les dificultats amb què es trobaren en haver d'escriure-la sovint a partir del que en deien altres institucions, per mor que l'arxiu fou cremat el 1909, i també recullen el propòsit de la comunitat de Valldonzella, «que ha volgut reprendre la seva visibilitat amb una obra general capaç d'englobar la història de la comunitat des dels orígens del monestir fins a una data tan significativa com és la consagració de la seva església actual».

Joaquim Ferrer

Historiador i
 president de la Lliga
 Espiritual de la
 Mare de Déu de
 Montserrat

Antoni Albacete i Gascón
 Margarida Güell i Baró

**El reial monestir de Santa Maria
 de Valldonzella (1147-1922)**

BIBLIOTECA
 ABAT
 OLIBA

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Valldonzella és un tros de la història de Barcelona i del conjunt de Catalunya que ara podem conèixer amb facilitat gràcies a aquesta obra que segurament ens farà apropar-nos-hi per visitar-lo i comprovar que és també una realitat viva.